

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: AUGUST MATONS

Doctor en Ciències Agràries

Cap de la Secció Tècnica d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya

COL·LABORADORS

JOAN AGUILÓ: Director del Laboratori de Patologia Vegetal del Consell Provincial de Foment de Tarragona.

JOAN ANGEL I GENÈS: Enginyer, Professor de Fitofècnia en l'Escola Superior d'Agricultura.

JOAN ARUMÍ: Ajudant del Servei Tècnic de Terra Campa.

LORENÇ BADELL: Enginyer, Ajudant del Servei Tècnic de Viticultura.

GUILLEM DE BENAVENT: Doctor en Farmàcia, Ajudant del Laboratori Químic de la Direcció d'Agricultura.

M. FAURA I SANS: Doctor en Ciències Naturals, Professor de Geologia en l'Escola Superior d'Agricultura.

P. J. GIRONA: Doctor en Dret, Professor de Economia i Legislació en l'Escola Superior d'Agricultura.

MANUEL LLENAS: Doctor en Ciències Naturals, Professor de Botànica en l'Escola Superior d'Agricultura.

P. J. LLORT: Publicista Agrari.

ARNEST MESTRE: Enginyer Director de la Estació Enològica de Felanitx (Mallorca).

CRISTÒFOL MESTRE: Enginyer Director de la Estació Enològica de Vilafranca del Penedès.

VICENS NUBIOLA: Professor de Floricultura en l'Escola dels Bells Oficis.

C. OLIVERAS MASSÓ: Enginyer Director de l'Escola de Viticultura i Enologia de Reus.

CARLES PI SUÑER: Enginyer, Director de l'Escola Superior d'Agricultura i Professor de Mecànica.

J. POCH DE FELIU: Enginyer, Encarregat del Servei Tècnic de Terra Campa.

JAUME RAVENTÓS: Enginyer, Director dels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat, i Cap del Laboratori Químic de la Direcció d'Agricultura.

JOSEP M.ª RENDÉ: Cap de l'Acció Social Agrària.

M. ROSSELL VILÀ: Professor de Zootècnia de l'Escola Superior d'Agricultura.

JOAN SALOM: Enginyer, Ajudant del Servei Tècnic d'Arbres Fruiters.

SEGIMON VANDRELL: Enginyer, Encarregat del Servei Forestal.

ERASME M. D'YMBERT: Enginyer, Ajudant del Servei Tècnic d'Enologia.

VALERI SERRA I BOLDÚ :: SECRETARI

SUMARI

Zootècnia del Concurs Asinal de Vich, per *M. Rosell Vilà*. — Els arbres fruiters a Vich, per *Joan Salom*. — El Rhizotrogus Estivus, paràssit de l'oliver, per *Joan Aguiló*. — El conreu de la patata a la plana de Vich, per *Joan Arumí*. — Les nostres races de porcs, per *Josep Sèculi Roca*. — L'assemblea de la U. V. C. — Espigolant. — Informació Vinícola, per *Pere J. Llorc*. — Informació oleícola, per *Licini Andreu*. — Informació. — Notes del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya. — Bibliografia, per *M. R. i V.* — Consultori.

Direcció i Administració: Escudellers, núm. 10 bis - BARCELONA

**Bàscules
caixes per a
cabals
Pibernat**

**Parlament, 9
Barcelona**

Agricultors!

Empleeu juntament amb els
adobs químics o orgànics el

**Fertilitzador
Radiactiu
H. B. C.**

que és un poderós estimulant
de la vegetació que augmenta
les collites considerablement

Agència general per a Espanya del FERTI-
LITZADOR RADIACIU H. B. C., Bruch,
núm. 42: Barcelona. — De venda en les
principals cases d'adobs d'Espanya.

SOCIETAT ENOLÒGICA DEL PENEDÈS

SERDÀ, ROS I C.^A - Vilafranca del Penedès

APARELLS PER ANÀLISIS DE VINS
PRODUCTES ENOLÒGICS - ADOBS QUÍMICS
SULFATS I SOFRES - MAQUINÀRIA VITI-VINÍCOLA

INSTAL·LACIONS COMPLETES DE VINIFICACIÓ
MODERNA PER A CELLERS COOPERATIUS

DESPATX: Rambla Sant Francesc, 15 - Telèfon 24

TALLERS: Carrer de Misser Rufet, núm. 8 - Tel. 149

Telegrames "SERDAROS"

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: Pessetes 7 - Fora: Pessetes 9 - Número solt: Pessetes 0'50

Zootècnia del Concurs Asinal de Vich

ELS caràcters racials que havíem donat per a servir de norma en el Concurs, publicats en el cartell anunciador (1) eren trets de l'exàmen d'un gran nombre de subjectes, durant un període de vint anys ençà, examen practicat en viu. Per a tenir una seguretat en els mateixos, de set a vuit anys a n'aquesta part, hem recomenat continuament que si es moria un exemplar distingit, mascle o femella, que es tingués per propi de la comarca, o sigui de la raça ausetana, que se'n enviés el cap. Solament hem pogut adquirir cinc exemplars, entre guarans joves i adultes i someres. Resultat d'aquest estudi fou la definició que del guarà i la somera es donà en el referit cartell.

La majoria dels exemplars presentats al Concurs oferien els caràcters racials definits, però hi havien altres productors que els presentaven ja en variació positiva, ja en variació negativa, o, que es trobaven completament fora de la raça.

Els reproductors que presentaven els caràcters racials en variació positiva eren, en gran part, guarans. Aquests tenien el perfil de la testa regularment convexa, dolicocefals; orella estreta i allargada; ull esbiaixat, en forma d'ametlla; coll aprimat; creu alta; costelles aplanades; esquena *d'ase*; puntes de les anques pronunciades; ventre recollit; cames llargues. En les someres, aquesta variació positiva passava dissimulada, pel fet de que en les normes racials del Concurs es senyalava la tal variació, encare que lleugerament.

La variació racial negativa es manifestava en els individus, tant guarans com someres, que, oferien el perfil de la testa còncau (enfonsat), braquicefalia accentuada, l'orella ampla, overta, no tant moguda com en els individus de perfil convexa; l'ull era, generalment, petit, la mirada poc expressiva, l'arcada orbitària pronunciadament sortint; els nassos molt amples; els llavis grossos; el coll curt, el pit arrodonit; creu no molt alta, espinada més o menys aplanada, ventre desenrotllat, anques mol-

(1) Vegis el núm. 7

sudes; bon camatge. En les someres, aquests caràcters quedaven dominats per una sola nota: les que tenien el perfil còncau totes elles, sens escepció eren curtes.

Els reproductors que pels seus caràcters els podem qualificar fora de la raça, eren aquells que posseïen marcadament una influència poituesa. D'una manera bastant exagerada els caràcters de la raça del Poitou els vegérem en una somera de perfil recte, braquicéfala, orella curta, punxada, assatz peluda, no ferma ni estirada i poc moguda; ull petit, mirada de resignació, silueta general correcta; el pelatge, quasi en flocs, sense zona de transició entre els pels argentats i el negre.

Vegi's pel fotogratat el primer premi. Però abans tingui's en compte, que l'animal té dos anys justos i per consegüent la testa no ha pres definitivament el perfil que tindrà quan la bèstia serà adulta i que finalment els darreres, en el mascles i sobretot quan són tan joves es troven lluny d'estar tot lo plens i arrodonits que devenen quan el guarà té cinc anys. Així, doncs, el perfil apareix un poc convex, caràcter que desapareixerà a mida que l'animal es vagi fent gran. (Totes les criatures tenen el front bombat.) L'orella, és ben posada, enèrgica, d'excellent llargada; la testa és superba; el morrō no és grosser ni aprimat. La mirada d'aquest guarà no és viril, però ho serà, puix que és intelligent i així que la bèstia deixi d'ésser una criatura — perdoneu-me l'expressió, — serà tot el que promet. Mireu el coll que ben proporcionat, com és regular l'espina i la creu no molt alta; el ventre ni de gos llebrer ni tampoc de femella. Ficseu-se amb el avant-braç com és llarg i groixut, el genoll ampla i la canyella curta. Les proporcions de l'animal són harmòniques. Tot ell és una promesa d'un magnífic reproductor.

Llurs mides són les següents:

Alçada a la creu	1'49
Alçada a la meitat del dorç.	1'44
Llargada	1'43
Perímetre toràcic.	1'57
Perímetre canyella.	0'20

El segon premi era un animal més estirat, de cos cilíndric, però un poc aplomat; el cap de perfil recte, la testa curta.

En quant a les someres s'escolliren les deu millors. La citada en primer lloc resultà ésser la mare del guarà que obtingué el primer premi.

En resum el Concurs, donades les circumstàncies actuals resultà lluit, tant per l'assistència com per la curiositat que despertà entre els ramaders. Mes, també deixà en descobert la immensa tasca a realitzar des de'l punt de mira de la depuració racial, de la uniformitat de tipus. Aquesta puresa de raça solament es pot obtenir emprant la selecció, és

a dir, seguint el procediment adoptat per la Mancomunitat en els Concursos que celebra.

I per acabar no estarà de més consignar l'alçada a la creu dels animals declarats concursables, és a dir, dels que foren qualificats, després de feta la primera eliminació.

Guarans: 1'49; 1'52; 1'49; 1'46; 1'46; 1'46; 1'49; 1'58; 1'56; 1'54; 1'54; 1'51; 1'52; 1'52.

La màxima correspon al guarà núm. 109, de tres anys d'edat; la mínima, 1'46 als números 106, de tres anys i al 107, de tres i mig.

Someres: 1'47; 1'49; 1'43; 1'45; 1'41; 1'42; 1'45; 1'44; 1'47; 1'52; 1'57; 1'55; 1'47; 1'51; 143.

La talla màxima 1'57 m. és la de la somera de 8 anys, núm. 136; la mínima, 1'41, al núm. 128, adulta.

Creiem, que per ésser el primer Concurs d'aquesta mena de bestiar no's podria desitjar més; la realitat superà al que es presumia.

M. ROSSELL I VILA

NOTA.—La crònica del Concurs pot veure-la el lector en la *Secció d'Informació* d'aquest número.

Els arbres fruiters a Vich

PERQUÈ un país doni tot el que agrícolament ha de donar no n'hi ha prou de fer-hi cereals; tampoc n'hi ha prou de fer-hi cereals i bestiar. És necessari ajuntar les tres grans fonts de producció agrícola: cereals, bestiar i fruiters.

Si mai passeu per unes terres en què només hi ha cereals digueu sense vacillar que és un país pobre. Si en passar veieu compaginat amb els cereals els forratges i el bestiar, podeu assegurar que el país és ric. Si a sobre d'això hi ha uns fruiters carregats de delicades fruites, podeu dir sense por d'equivocar-vos, que és un país molt ric.

Ja sé que se m'objectarà que qui tot ho vol tot ho perd; que els cereals granen malament a l'ombra dels fruiters; que les llaurades pregones que requereixen els cereals no les aguanten les arrels dels fruiters, en general superficials; que el brancatge dels fruiters dificulta les llaurades a les parcelles d'animals de bona alçada; que el bestiar, sobretot el bestiar gras (de peu rodó i boví), fa malbé els fruiters; que les operacions d'esporgada dels arbres i recollecció de llurs fruits vénen dificultades per la presència dels forratges o cereals; que, en fi, són incompatibles.

Abans d'afirmar o negar si els forratges, els cereals i llegums, per a granar, el bestiar i els fruiters són compatibles, havem d'estudiar si en el cas particular de la Plana de Vich s'hi donen cada un d'ells o poden donar-s'hi. Dels cereals, farratges i bestiar no en parlarem, perquè avui, juntament amb les patates, constitueixen la base de vida de la comarca. En canvi, els fruiters estan poc menys que desconeguts, i és degut, en primer lloc, que fins ara no s'han considerat necessaris i que és creència general que llur conreu no resultaria econòmic.

Les condicions climatològiques de la Plana de Vich ens priven de parlar d'introduir-hi fruiters que es donen bé en el litoral català. El garrofer, el taronger, i fins l'ametller, el presseguer i l'albercoquer, no troben allí les condicions de temperatura necessàries; però, en canvi, la prunera, la perera, el cirerer, el codonyer i la pomera, en totes llurs múltiples varietats, s'hi donarien, i així ho demostren els pocs arbres d'aquestes espècies que es veuen en els jardins i corrals de Vich i pobles de la Plana.

Que la introducció dels fruiters en el gran conreu de Vich produiria una transformació en la manera d'ésser de l'agricultura de la Plana, no se'n pot dubtar; però que les objeccions que suposàvem que ens farien en un dels paràgrafs anteriors són debatibles, tampoc admet dubte. Els cereals granen malament a l'ombra dels fruiters; però no és comparable la pèrdua en gra amb la valor de la fruita. Els cereals i farratges requereixen llaurades d'una fondària que no aguanten les arrels dels fruiters que són en general superficials; però si de joves se'ls pot acostumar a arrelar un poc més pregon que naturalment, arrelen, permetent llaurades suficients per als conreus herbacis, com havem pogut comprovar amb ametllers mallorquins. Que no puguem llaurar amb parelles d'animals de molta alçada, no és raó de pes en primer lloc perquè la introducció de la moto-fanga i del tractor de poca altura estan a l'ordre del dia, i, en segon lloc, perquè a les pruneres, a les pereres, a les pomeres i als cirerers se'ls pot donar una alçada de soca més que suficient per a passar-hi per davall amb parells d'animals de gran tamany. Si el codonyer i altres espècies que tal volta podrien introduir-se no permeten criar-les en soca molt alta, se'ls pot reservar els marges i vores dels camps.

Deiem en l'alludit paràgraf que una altra de les objeccions que se'ns podrien fer és que el bestiar gras, en pasturar per sota els fruiters, els ocasiona perjudicis. En primer lloc havem de dir que no és d'absoluta necessitat que el bestiar pasturi els farratges; i, sobretot en el cas de les vaques de llet, està comprovat que aprofiten millor els farratges a la menjadora que no pas al camp, i que en el cas que es vulgui que es pasturin no falten maneres d'impedir que el bestiar alci el cap per a menjar les brostes dels fruiters. En ço que fa referència a les operacions de collita de fruits i esporgada dels arbres, que podrien ésser dificultades per la presència de plantes herbàcies, havem de fer constar que aquestes operacions vénen a un temps en què no impedeixen fer-les ni els cereals, per estar ja recollits o ésser encara molt joves, ni els farratges tota vegada que pot fer-se acabats de dallar o combinant-los convenientment, segons de l'espècie d'arbre de què es tracti. Aquestes són les dificultats que creiem que podrien presentar-se en introduir el conreu de fruiters a la plana de Vich i que havem tingut interès a posar en clar.

En ço que fa referència a la conveniència actual del conreu de fruiters, aconsellem als nostres lectors que llegeixin l'article del nostre estimat Director, D. August Matons, insert en el número 15 d'aquesta revista, corresponent al dia 5 d'agost de 1919, titulat *Els preus de la fruita*.

Es una veritable llàstima que la comarca capdevantera de Catalunya en ço que fa referència al conreu de terra campa i cria de bestiar, no ocupi el lloc que li correspon en el cultiu d'arbres fruiters..

El *Rhizotrogus Estivus*, paràssit de l'oliver

EN Entomologia cal aprofitar els temps millors per a estudiar els insectes, i la primavera dona ocasió per a tals estudis. En despertar a plena vida els vegetals, els seus paràssits cerquen els moments en que les fulles i brots són tendres, o que l'arbre està en florida per a fer-ne de les seves. Ahir, 16 d'abril, acompanyat de bons amics, vàrem passar part de la nit al camp; sortirem de casa, per a arribar a terme abans de la posta de sol; volíem estudiar, volíem capturar l'insecte que es menja la flor, que es menja les fulles dels olivers, i que ho fa de nit justament. De dia no cal no que el vulguèu cercar a l'arbre, no el trobareu; solament veureu moltes fulles a terra com tallades, i a dalt altres de menjades pels costats i força ponzelles rosegades que no floriran.

Feia mitja hora que el sol era a la posta; llavors els comensals amb igual brugit que el de les abelles quan retornen a l'arna anunciaren la seva arribada, primer un, tal volta el més atrevit, o potser el més afamat, després altre, altres..... quants? En un arbre d'uns vuit anys dos o tres cents. La nostra curiositat no té espera; volem caçar-ne un... ja el tenim, l'hem caçat volant, és gros, no és pas cap dels insectes que els tractadistes parlen com a paràssits de l'oliver, no és pas l'*Otiorhynchus Meridionalis*, ni el *Peritelus*; aquests perderen la facultat de volar, mai es serviren de ses ales, i Natura castiga amb atròfia els òrgans inútils.

Amb llum d'acètilé, atentament mirem l'insecte a l'arbre, doncs ara ja no se sent aquell brugit de rusc; el nostre insecte està ja aposentat, i menja tendres fulles, i menja flors de l'arbre hospitalari; si les visites són continuades la flor no darà fruit i la collita serà perduda.

A les quatre del matí hi som, i encara dura el banquet; alguns estan amb la fredor de la nit celebrant voluptuoses festes d'amor. Aqueix insecte no necessita, com la *Xilocopa violàcea*, ubriagar-se de llum, remullar-se de nèctar per a sentir les ànsies amoroses; en nit ben fosca assegura la seva descendència.

Mitja hora abans de la sortida del sol, tot s'ha acabat; cada insecte pren sa volada per a amagar-se entre les brosses, en els terrossos o a l'herba dels encontorns de l'oliver; fins a la nit següent durant la qual continuarà l'orgia amorosa, i l'anfitrió amb ses fulles i flors plavarà als comensals.

Els entomòlegs anomenen al nostre insecte *Rhizotrogus Estivus*. És un coleòpter de la família dels *Lamelicornis*, Grop *Arbòricoles*, Tribu *Rhizotrogines*, Gènere i Espècie *Rhizotrogus Estivus*. És d'una color groc-rogenca, mideix de 16 a 18 mil·límetres, antenes curtes, fent angle, de deu articles, acabades per tres fulletes; el tamany d'aquestes fulletes pot servir per a diferenciar els sexes; les antenes dels mascles són més desenrotllades; els helitres deixen el pigidium al descobert, que és triangular, i no acaba amb punta; abdòmen amb anells poc senyalats; els tarses, de cinc articles i acabant en pinsa; pro-tòrax amb una ratlla longitudinal fosca; meso-tòrax cobert de pels grocs blanquinosos.

Als pocs dies de verificada la conjunció, la femella posa ous en terra treballada on hi hagin fulles mig descompostes o arrels molt primes; cal proporcionar menjar als que han de nèixer, i tant els arrels com les fulles

colgades són a propòsit per a les futures cuques que han de sortir dels ous; les cuques nascudes són blanques, amb potes, cap groc i òrgans buccals ben desenrotllats per a poguer-se fer amb les reserves alimentícies que són les arrels i fulles que els rodejen; colgades, passen l'estiu i l'hivern, fins que a l'abril surt l'insecte acabat, tal com l'hem vist abans; és insecte d'una sola generació anyal.

Dany que causa als vegetals el Rhizotrogus Estivus.—En forma larvada, destrueix moltes arrels dels arbres i de les plantes hortícoles; en la d'escarbat o insecte perfecte ja hem vist els estralls que fa als olivers; igualment l'hem vist menjar les fulles tendres de l'ametller i glanera.

Manera de combatre la plaga.—Hem observat que entre quatre i cinc del matí és quan l'insecte s'aguanta menys a l'arbre; basta una sola sacudida per a despendre's; aprofitant aqueix punt vulnerable caldrà col·locar sota dels arbres uns llansols o borrasses i sacsejar els arbres parassitats per a fer gran capturació de *Rhizotrogus*; cal després tirar-los al foc o a una caldera amb aigua bullint.

Les pulveritzacions d'arseniat de plom dissolt amb aigua també donarien bon resultat, però creiem que el procediment abans indicat és més econòmic.

JOAN AGUILÓ

El conreu de la patata a la plana de Vich ⁽¹⁾

És el conreu de la patata, un dels factors que més influeixen en la riquesa de la plana de Vich, i, per tant, és interessant l'estudi de com es conrea aquesta planta en aquella comarca.

Per donar una idea de la importància d'aquest conreu, no essent possible, per falta d'estadístiques, el fixar les quantitats anyals de patates collides, farem constar que una quarta part de la superfície conreeble està ocupada per aquesta planta.

Ocupa el primer lloc en els torns i es sembra després d'una bona femada.

Respecte dels torns que segueixen, són variats, havent-hi els següents:

Primer any: patates (fems abundants).

Segon any: blat-xeixa.

Tercer any: mestall (nitrat i superfosfat).

Quart any: blat de moro (superfosfat).

Primer any: patates.

Segon any: blat.

Tercer any: mestall.

Quart any: veces i ordi (llegum i pamula).

Per a més ordre en l'estudi d'aquest conreu tractarem per separat cada un dels factors que hi intervenen.

(1) Bona part de les dades que figuren en aquest article m'han estat proporcionades pel meu distingit amic en Josep Pradesaba, de la Cambra Agrícola Ausetana. M'és grat fer-ho constar aquí i expressar-li el meu agrament.—J. A.

Llavor.—Antigament era la més corrent la varietat anomenada *bolado*; després va ésser substituïda per la *bufè groga*. Però l'una i l'altra han estat abandonades, i avui es conreen les varietats *bufè nano*, *bufè mitjà* i *bufè boig*, essent la preferida i la que es conrea amb més quantitat la *bufè mitjà*.

Els agricultors han observat que aquestes darreres varietats, i en especial la *bufè mitjà*, resisteixen bé les malalties, essent aquest el principal motiu pel qual es deixaren de conrear les varietats *bolado* i *bufè groga*, ja que eren sovint atacades pel mildiu i la podridura.

Abans de la guerra era corrent el gastar llavor procedent de França (Mont-Lluís), però durant aquest període, en la impossibilitat de la importació, tots els agricultors es proveïen de llavors procedent de la muntanya catalana, essent els principals punts Gosol, Paguera, Setcases, Sant Pau de Segúries, Camprodon i, molt poc, a Collsacabra.

Alguns agricultors de la Plana van ells mateixos a buscar la llavor al punt de procedència, juntant-se uns quants i anant un d'ells a buscar la llavor per tots. Altres la compren als patataires, que fan el negoci comprant en el lloc de producció i venent-la als agricultors.

Aquest segon sistema és el més corrent i, com pot veure's el més dolent, ja que l'agricultor, ultra comprar car, ha de refiar-se de la bona fe del comerciant.

A fi d'incloure als sindicats de la Plana de Vich que ells directament vagin al lloc de producció a comprar la llavor, l'enginyer P. J. Casallo va recórrer els principals punts de producció de patata de llavor, i va escollir, al temps de la florida, aquelles plantes més precoces i que presentessin més uniformitat en llur estat de desenrotllament, fent tractes amb els propietaris a fi que les hi reservessin al temps de la collita.

Aquestes patates de llavor així escollides varen ésser repartides per la Cambra Agrícola de Vich als agricultors, els quals les varen sembrar.

Els resultats obtinguts varen ésser publicats per D. Josep Prades en el Butlletí Oficial de la dita Cambra.

Una altra prova va ésser feta en el Camp Experimental de Manlleu, essent les que varen donar millor rendiment les procedents de Molló. Per aquest motiu, el senyor Riera, propietari del dit camp experimental, va anar a Molló pel temps de la florida de les patates, i va escollir el camp de patates que a son judici era el millor i va contractar-lo per al temps de la collita. D'aquest varen sortir-ne dos vagons, un dels quals l'ha comprat el Sindicat de Manlleu i l'altre se l'ha quedat el Sindicat de Vich.

Cal lloar aquesta acció del senyor Riera, i és de recomanar, als Sindicats de la plana, que cada any enviïn un home entès en la matèria a fi de poder fruir de la baratura de la llavor i de la certesa de sa bondat, que és un dels factors indispensables per a obtenir bons rendiments.

Seria també de grans resultats que els Sindicats es preocupessin que en aquests llocs de producció de patates de llavor es sembréssin bones varietats, encara que se'ls hagués de procurar bones llavors.

Els preus a què es paga la patata de llavor en l'actualitat són molt difícil de precisar car son molt variats. Abans de la guerra es pagava aproximadament a 15 pessetes els 100 quilos; l'any passat es va pagar a 50 i

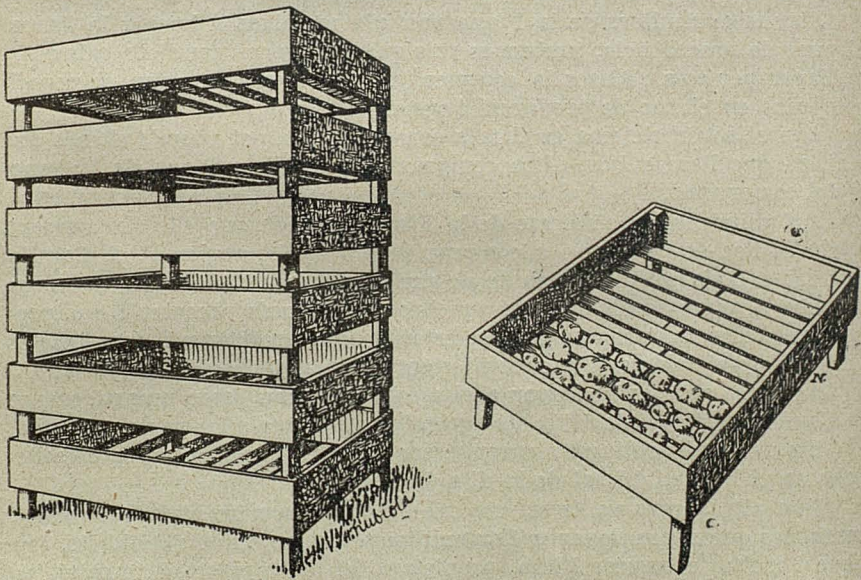
60 pessetes, i aquest any hi ha algú que l'ha pagada a 75 pessetes els 100 quilos.

Preparació de la llavor.—Les patates de llavor s'acostumen a tenir ben resguardades del fred i en bones condicions a fi que no sofrexin cap alteració.

No s'acostuma a fer altra preparació que la de fer-ne tall, ja que així és corrent sembrar-la.

Per iniciativa també del senyor Casallo, l'any passat alguns agricultors van fer la prova de sembrar les patates senceres i germinades, deixant-les germinar a l'aire i a la llum.

Aquesta prova va ésser feta també al camp experimental de Manlleu; i, a pesar que les patates varen ésser castigades per una glaçada tardana, van donar un resultat excellent.

Per tant, seria de recomanar als agricultors que tenen interès en el progrés de l'agricultura, que assaigessin aquest sistema que segurament els donaria bons resultats, ja que això serviria al mateix temps per a comprovar si la llavor és de bona qualitat, puix que del contrari no germinaria.

No és aquest un sistema nou, ja que en l'Estació Agrícola de Cappelle, l'any 1898, Mr. Florimond Desprez, per demostrar que aquest sistema oferia l'augment del rendiment, va fer unes experiències els resultats de les quals, diu, són els següents :

Varietats	Producció de tubèrculs per hectàrea i en quilos	
	germinades	no germinades
Marjolaine hâtive.	15,335	13,665
Fleur de pêcher.	34,500	29,830
Jaune ronde.	42,330	38,170

Per fer germinar els tubèrculs en bones condicions, es col·loquen en uns caixons fets amb llistons de fusta, els quals es posen en llocs freds i airejats, però a l'abric de les gelades. Gràcies a quatre peus que porten aquests caixons poden posar-se uns sobre els altres i formant estibes, deixant entre ells un espai suficient que permet passar-hi l'aire i la llum a l'ensens que el lliure desenrotllament dels ulls del tubèrcul.

Durant les tres setmanes o el mes que precedeix la plantació, es poden treure a fora durant el dia, si la temperatura ho permet, i s'entren a la nit.

Quan se sembren patates germinades cal pendre precaucions a fi que no es faci malbé cap dels grills.

JOAN ARUMÍ

Les nostres races de porcs

UNA obra ricament enquadrada vingué a nostres mans fa uns quants mesos. Era firmada pel senyor Santos Aran i tractava de «Explotación e industrialización del cerdo».

No tractaré aquí de comentar l'obra en el sentit de fer-ne judicis més o menys apropiats, mes sí que no puc resistir a parlar d'un fet que no podem tolerar-lo els ramaders catalans i la pagesia en general.

Al parlar del bestiar perquè a Catalunya, diu el tan conegut zootecnista:

«Tiene escasa importancia la ganadería porcina, porque carece de medios adecuados para alimentarlos.

En general, Cataluña importa (?) de las demás regiones, si bien reconocemos que también verifica, por decirlo así la exportación, merced a algunas importantes fábricas de embutidos y salazones.

En Barcelona impera el tipo celtaico, pero se explotan además de los cerdos del país, otros procedentes de Francia, de Morella y de Extremadura.

Gerona tiene como base el tipo celtaico y cria ejemplares de Extremadura. El sistema pastoral y la deficiente alimentación hace que sean poco precoces.

Tarragona tiene mucho ganado que ha mejorado en pocos años. También cria cerdos de Morella, celtaico y mallorquín.

Lérida posee en general cerdo celtaico. Explota muy poco de Mallorca».

«Explotación e industrialización del cerdo». Segunda edición completamente nueva, por Santos Aran, Asesor pecuario de la Asociación General de Ganaderos del Reino e Inspector de Higiene y Sanidad Pecuaria».—Imp. *Alrededor del Mundo*.—Año 1917.»

En la pàgina 49 acompanya una fotografia d'uns quants porcs que diu són pirenàics de Cerdanya, sense cap estructura de raça; res.

Acabat de llegir tot això, cal preguntar a l'autor si el cas és una burla de valent a la ramaderia porcina catalana, o bé és fonda ignorància de tot un assessor de la «Asociación de Ganaderos del Reino». Com que jo crec que és això segon, em plau manifestar aquestes quatre ratlles:

Que fa més de vint anys que les races de porcs a Catalunya foren influenciades cap a sa millora, en virtut de les importacions de bestiar anglès millorat; fetes a iniciativa particular, a nostres comarques de Vich i Olot.

Que el «tip» cèltic fa molts anys que se'l veu desterrat dels mercats de Vich, Granollers i de Sant Celoni.

Que més a poc a poc se l'ha tret de les comarques gironines com l'Empordà i la Selva.

Que ja és tanta la influència que ha exercit el York a Catalunya, que el bestiar porquí de Tarragona i Lleyda, la major part d'ell sols requereix una selecció continuada per a sentar sos caràcters fixament, com ha succeït en les comarques que han sigut bresol de les primeres iniciatives de millorament.

Que els veritables centres de cria a Catalunya, són les comarques de Vich, Olot, Vallès i Empordà.

Que Vich organitza dos mercats semanals de lletons, on sols s'hi veu raça completament millorada i son comerç s'escampa fins a Aragó i a València.

Granollers té un mercat de porcs de recria que ens atrevim a assenyalar com el primer d'Espanya. Figuren sempre totalment exemplars yorks-catalans o bé la sub-raça york-celta.

La comarca vigatana ha batut el record de la perfecció del bestiar porquí a Catalunya; no necessitant per a res les importacions d'Extremadura o de Mallorca; perquè demés de no resultar en el sentit ètnic cap perfeccionament a nostres races, han tingut el doble perjudici de no aclimatar-se degudament a nostre país. Fa molts anys que intervenim en el comerç de bestiar porquí i no hem sabut veure mai aquestes importacions de que ens parla. Si en Santos Aran ha visitat la Catalunya ramadera, referent al bestiar porquí, crec no's devia moure de les explotacions tan desqualificades dels escombriaires de la Bordeta.

No és possible parlar així del bestiar porquí en una obra que té molt de majestuosa i que, donada la reputació de l'autor farà creure a quants la llegeixin i visquin fora de Catalunya en un disbarat tan gran com la mateixa obra. Serà precis sortir a la defensa d'un desprestigi tan ignominiosament fonamentat donant a conèixer als de fora de casa ço que ignoren i a rectificar conceptes que tan fereixen els interessos de nostres comarques ramaderes.

El bestiar de cria i recria que es produeix especialment en les comarques vigatana i del Vallès, pot establir-se en competència amb els millors centres de producció d'Anglaterra, França, Estats Units, o bé de l'Argentina. Ni en els concursos de raça, com tampoc en els de rendiments fets en aquests llocs i que tan a la saga de nostre desig han estat no hem sapigut veure aventatges essencials de cap mena. Si la indústria porcina és molt més floreixent en aquests països que en el nostre, té per motiu únicament en què són molt diferents els preus dels elements de producció; si nosaltres posseïssim el moresc en les condicions tan aventajoses com ells i qui diu moresc, diu altres grans, és segur que la condició econòmica de les indústries porcines canviaria per complert.

Cal fer constar que si fa més de vint anys que tenim la influència de les races estrangeres millorades en nostres comarques de producció, la

conservació, selecció o millorament de caràcters, la seva permanent fixesa a través dels temps i vicissituds econòmiques de nostres pagesos, tot això que tants sacrificis implica i que tants milers de pessetes ha costat als països mencionats, aquí a Catalunya ha estat solament fill de l'estima, voluntat i constància del pagès català; que, si faltat d'ajuda tècnica i econòmica, no li ha mancat seny per a suplir com ha pogut, aqueix defecte de l'Estat.

Mes tot això entra avui dia dintre una nova fase. Amb la intervenció de nostra Mancomunitat Catalana en la seva obra dels Concursos de bestiar, una influència notabilíssima serà notada en el camí del perfeccionament absolut; dintre pocs anys veurèm encara una altra ramaderia porcina molt més envejable que avui dia; mentrestant, ha d'indignar-nos molt que zootecnistes com Santos Aran, parlin tan desatinadament, tan injustament de les races de pores a Catalunya i si alguna «fòbia» hi ha per entremig, hem de ser capaços de propagar arreu dels països ramaders nostres races, amb els Concursos efectuats per la Mancomunitat Catalana.

JOSEP SÉCULI ROCA

Gavà 20 abril 1920

L'assemblea de la U. V. C.

Els dies 24 i 25 d'abril es celebrà a Mataró la novena assemblea de la U. V. C.

Els temes sotmesos a discussió i les conclusions foren els següents:

TEMA PRIMER, ponent N'Albert Talavera: ORIENTACIONS QUE CONVENEN A LA VITICULTURA EN RELACIÓ AMB ELS TRACTATS DE COMERÇ I L'EXPORTACIÓ.

Qüestionari

I. Entenu que en els difícils moments presents siguin de conveniència les negociacions de tractats comercials?

II. Penseu que les principals causes que dificulten les transaccions siguin les financeres i mecàniques, independentment de les polítiques? I en tal cas

- Podríem resoldrer-les amb consorciums bancaris?
- Seria oportuna la concessió d'emprèstits?
- Disminuiria els conflictes una revisió aranzelària?
- Disposa d'eficacitat de medis l'actual organització agrària?

III. En l'hora de concertar tractats de comerç, quines orientacions recomanariu als viticultors?

- En ordre a la producció i elaboració?
- Des del punt de vista de l'exportació?
- Condicionades amb els distints mercats?
- Sota l'aspecte dels organismes viti-vinícols, i
- Relacionades amb el Comerç i els Governos?

IV. Quina creieu que sigui l'especial escomesa de «La Unió de Vinyaters» en el problema de la recerca de tractats d comerç i respecte de les orientacions a pendre?»

Conclusions

I. Les futures convencions internacionals en lo que afectin a l'exportació de vins, no han de desvirtuar-se per la legislació interior de cap dels països contractants, devent ésser reconegudes en les mateixes característiques dels nostres vins determinades per nostres tècnics per mitjà del «Mostrari oficial».

II. En l'estipulació dels tractats de comerç cal tenir en compte la conveniència de sostreure les nostres transaccions dels mercats aleatoris i portar-les en els de països no productors.

III. Els actuals moments reclamen la formulació de nous Tractats.

IV. La modificació inajornable de la legislació espanyola sobre vins en sentit de depurar el mercat i conèixer la capacitat consumidora del mateix, ha d'afermar l'exportació i facilitar la concertació dels tractats comercials. Es fa precís augmentar la capacitat de consum del vi en el mercat nacional.

V. Essent base cabdal per a regular tot el referent a convencions, tractats i exportació de vins, el trobar-se agrupats en un *Organisme únic* tots els productors, i existint la «Unió de Vinyaters de Catalunya» que ve preocupant-se d'aquest assumpte, cal seguir amb constància la tasca empresa especialment en els punts següents:

a) Procurar i estimular la creació de col·lectivitats locals i comarcals, Cellers d'elaboració, Facines Comarcals i Fàbriques de tartrats amb base cooperativa.

b) Creació d'una oficina tècnica que intervingui en tots els afers relacionats amb l'exportació.

c) Rescatar i acreïxer el bon nom dels nostres vins.

d) Contrarrestar la campanya abstènia iniciada en alguns països.

e) Certificar la identitat del vi i intervenir en la confecció del «Mostrari vinícola».

f) Establir relacions amb el comerç d'exportació en interès comú.

g) Crear dins la Unió i amb caràcter voluntari, una «Secció d'Exportació i Venda directa».

TEMA SEGON, ponent *En Josep Maria Valls*: LES ASSOCIACIONS AGRÍCOLES COM A BASE D'Augment de producció i del preu de la mateixa.

Questionari

a) Creieu que l'Associació pugui reportar benefici al viticultor i fins quina mida?

b) Creieu que convé ampliar els mitjans d'acció de les Associacions establertes o cercar-ne de noves?

c) Quines orientacions creieu que deuriem seguir-se per assolir el millor èxit de l'Associació?

d) Quines relacions creieu que es podrien establir entre productors, comerciants i consumidors?

e) Quins mitjans creieu millors per a propagar individualment l'Associació?

f) On creieu que pot arribar l'acció de l'Associació?

g) Com podria i convindria influir l'Estat, la Mancomunitat i els Consells de Foment en les Associacions?

h) Quina part pot i deu pendre «La Unió de Vinyaters de Catalunya» en les Associacions?»

Conclusions

«L'Associació és a Catalunya mitjà indispensable per a una bona elaboració del vi tècnica i econòmicament.

L'Associació permet un estalvi en la elaboració del vi alhora que una millora.

L'Associació deu tindre un caràcter mixte de propietaris i conueadors constituïda en seccions que poden i deuen federar-se per productes, permetent anar a una racional organització de venda.

L'Associació porta com a conseqüència a un major benefici i permet intensificar la producció.

L'Associació dóna una grossa facilitat per a establir i normalitzar ràpidament un bon preu, inclòs en cassos d'una possible sobreproducció.

L'Associació dóna facilitats al productor per a industrialitzar i comercialitzar la producció, complint una obra social de la major importància al proporcionar-li tots els instruments de producció, transformació i venda.

Per tant:

Deu procurar-se l'establiment de Cellers Cooperatius i de Magatzems de Reserves i Caixes Rurals en tots els pobles on la producció vitícola sia una riquesa, donant-los facilitats en l'aspecte financer i tècnic per a la construcció i funcionament.

Deu procurar-se l'establiment de Facines Cooperatives Comarcals no sols per a l'aprofitament dels so-productes dels raïms, sinó també per a transformar futurs possibles sobrants de collita, permetent així fer desaparèixer el perill d'una sobre producció.

Deu orientar-se la venda del vi en el sentit de fer-la a comissió, mitjà adequat per a mortiguar les fortes i freqüents oscilacions de preu, degudes moltes vegades a l'acapament.

Deurà excitar-se a totes aquelles entitats que tenen un caràcter públic o agrari per a que procurin mitjans financers i tècnics per a portar a cap aquesta obra d'organització social agrària de la vinya, recorrent als Consells d'Agricultura, Mancomunitat i Estat; ja sia per institucions creades o jo creant-ne de noves per a complir aquesta finalitat.

L'«Unió de Vinyaters de Catalunya» deurà ésser l'Agrupació de totes les Federacions Comarcals, encarregant-se de quantes qüestions afectin a l'interès general de la classe vinyatera.»

Com es veu els temes responien perfectament a les necessitats de la nostra viticultura i les conclusions indiquen d'una manera categòrica remeis de senzilla aplicació que resoldrien fàcilment els nostres problemes.

L'Assamblea es celebrà en mig del major entusiasme i amb la presència de numerosa concurrència i de distingides personalitats del món agrari.

Desitjem vivament que el Consell regional de la U. V. C., compost per persones de competència reconeguda, vulgui iniciar ràpidament amb la seva autoritat una intensa campanya per a portar a la pràctica les conclusions dels ponents. Sabem que aquesta és la intenció del Consell. Comença doncs una nova era per a la nostra viticultura.

ESPIGOLANT

Per la construcció de cellers cooperatius

Durant la discussió d'un dels temes que es debatien en la recent Assemblea de la U. V. C. a Mataró, En Claudi Oliveras, director de l'Enològica de Reus, en una oportuna intervenció, recordà, en mig de l'aprovació de tothom, que a Catalunya es perden, es llencen, podríem dir, anyalment, per deficiències en els procediments corrents de vinificació, més de dos milions de graus alcohòlics.

Comptant cada grau al preu no exagerat de dues pessetes, la pèrdua en diners dels nostres viticultors, *pèrdua que no beneficia a ningú*, i que per això resulta més dolorosa, arriba a *quatre milions de pessetes*.

Amb els cellers cooperatius—afegí l'Oliveras,—es pot practicar una vinificació racional i evitar tota pèrdua de graduació, estalviant, per tant, una grossa suma que no aniria malament als nostres pagesos. I aquests cellers cooperatius es podrien construir *gratuïtament* amb la valor dels graus alcohòlics que es perden.

Ja veieu si resulta econòmica la construcció de les catedrals del vi.

Per afavorir el cultiu mecànic

En ocupar-nos del cultiu mecànic, assenyalarem en articles anteriors que l'Estat francès concedia subvencions que arribaven fàcilment al 50 per 100 de preu de compra, a les associacions d'agricultors que adquirissin tractors agrícoles. Aquesta forma d'encoratjament era necessària donada l'anormalitat de les circumstàncies, la reducció extrema de mà d'obra en temps de la guerra i la tasca de reconstrucció actual. Mercès a aquestes subvencions, el cultiu mecànic s'ha desenrotllat ràpidament a la nació veïna, la qual cosa es veu palesament amb les dades que recollim d'una estadística francesa dels tractors adquirits amb l'auxili de subvencions, i que són: any 1916, 46 tractors; any 1917, 161; any 1918, 365; any 1919, 2,571 tractors.

Com aquest règim excepcional de guerra resulta molt costós, però al propi temps no pot abandonar-se bruscament per a no interrompre el brillant desenrotllament que les cifres mostren, el Ministre d'Agricultura, Mr. Ricard, ha firmat un decret nomenant una comissió per a que estudi la solució definitiva a pendre per a afavorir la generalització del cultiu mecànic, encara que els mitjans proposats representin una crescuda fracció dels crèdits que el grup agrícola de la Cambra va demanar al Parlament per a satisfer les necessitats de l'agricultura francesa.

Un organisme agrari que treballa

La característica de les associacions agràries de Catalunya, és, sens dubte, la tenacitat en treballar profitosament, però sembla que hi ha una mena de lloable rivalitat entre elles, que enamora.

La Federació Catòlico-Agrària de Lleyda ha comprat quatre grans patis per valor de 50,000 duros, a l'objecte d'edificar un molí d'oli, un de farina i establir-hi magatzems i dependències que permetin despatxar els variats assumptes de què enten la Federació com a punt central on convergeixen les demandes dels sindicats i entitats federades.

En ocasió no llunyana, el seu secretari va acudir a la Direcció d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya, en demanda d'orientació i guiatge per a formar opinió entre les entitats agràries de Catalunya a l'objecte de construir una fàbrica de superfosfats.

Amb la producció cooperativa d'aqueix adob, la compra colectiva de les sals potàssiques catalanes, quan l'hora en sia, i si la fàbrica de nitrats sintètics de la Ibèrica del Azoe a Lleyda, es posés en funcions, hauriem donat un gran pas per abaratir la producció.

Un home benemèrit de Catalunya

El dia 25 del mes passat es celebrà una junta general de la Comunitat de regants d'Aitona i Seròs per acordar les bases a què han de subjectar-se les ordenances de la Comunitat i nomenament d'una Comissió que s'encarregui de redactar-les.

Hem llegit que el Sindicat de regants de Tremp es disposa a realitzar una visita d'estudi a les comarques valencianes per tal d'alliçonar-se en l'administració de les aigües.

Dies endarrera *La Veu de Catalunya* rendia culte a l'home admirable qui en els trastorns ocasionats per la guerra mundial, havia proveït a Catalunya d'electricitat, fent innecessari el carbó que li hauria faltat a causa del bloqueig marítim.

Aqueix home benemèrit és Mr. Pearson. La ciutat de Tremp, agraïda perquè ha transformat aquella població i comarca, sabuda que fou la tràgica mort del gran enginyer nord-americà, decidí honorar la memòria de Mr. Pearson, i convidà a tothom a associar-se a la seva generosa idea. La mort li privà de desenrotllar del tot el seu programa; *Regadius i Força de l'Ebre* no han donat de sí tot el que en Pearson projectava, però n'hi ha prou perquè Catalunya tota estigui agraïda. Els regadius a Tremp són un fet; la conducció de força elèctrica a Barcelona també.

Ço que val transportar un hectòlitre de vi

Com demostració del trasbals considerable que la guerra ha ocasionat, serà bé que recollim unes dades, preses de «La C. G. V.», i que podem oferir sense comentaris. L'estació d'embarc és a Bezièrs i el cost a les següents destinacions és:

Brest.	7 fr. 80	10 fr. 72	52 fr. 16
París.	6 » 40	8 » 80	34 » 52
Troyes.	7 » 97	10 » 93	32 » 40

I com explicació d'un tal augment, basta llegir el vot acorda pel Consell d'Administració de la Confederació i que diu: «Considerant que durant i després de les hostilitats, han sigut admesos pels ferrocarrils els vagons particulars que han rendit immens servei als interessos generals; considerant així mateix que, segons les declaracions ministerials, no sembla, de bon tros, suficient el nombre de vagons en bon estat amb què contenen les Companyies per als transports; i tenint en compte que s'ha refusat determinat privilegi als transportadors; formula l'acord de que els ferrocarrils continuïn admetent la circulació dels vagons particulars que mostren les condicions de seguretat necessàries, fins i tant que puguin admetre totes les mercaderies a lliure circulació.

Si això no revela penúria, ni mai!

INFORMACIÓ VINÍCOLA

El bon temps empenta als vinyats prometedors de regular fruit si no's malmet per les boirades xafogoses covadores del mildiu en l'època de més gran perill: la floració. Maig comença i no sabem si serà massa pròdic d'aigües que esclatin els miceliums donant-nos quefers i angoixes.

I ben cert ens fóra convenientíssima una collita plena, car els cellers estan ja tant a la baixa que va resultant difícilíssim trobar-hi els vins de color i grau que el mercat de consum sollicita tenint-los ja avesats. És, ben segur, degut a aquesta reducció notable de les existències que porta els preus en manteniment i fins en alça si els tipus en venda tenen la recomanació del bon grau i frescor. El comerç que ha procurat cridar la baixa per tots indrets, no ha pogut aconseguir llur propòsit i resta esmaperdut enfront de la persistent fermaça dels vinyaters que no s'han avingut a les raons de manca d'exportació tan retretes com d'inútil eficàcia mercantil.

No podem desconèixer que, en part, haurà estat un bé per als consumidors la dita paralització dels embarcs ja que, altrament, el vi de nostre interior consum hauria assolit preus inversemblables. I aqueixa raó automàtica i contentiva de l'eixida dels vins de Catalunya i de l'Espanya vinyatera en general, que la baixa dels canvis ha imposat, ha vingut a ensenyar-nos que Portugal, amb moneda més equilibrada als francs, ha estat la substitutiva per a deturar l'enlairament dels vins a França. Una temença per l'avenir, diuen els eterns pessimistes; mes nosaltres, coneixedors de la potència vinyatera lusitana, no temem la concurrència accidental que la relativa nivellació de valors de monedes destruirà, i fins tenim per cosa certa que Portugal no és el mercat convenient als comerciants francesos. Prova? Burdeus, centre de contractació, ha vingut apreciand els vins portuguesos amb demèrit, al punt que—comparant-los amb els nostres—han resultat en les transaccions d'abril amb una reducció de 15 pessetes l'hectòlitre sobre mercats francesos. I això precisament quan la seva i la nostra moneda anava de més en més distanciant-se en la transcorreguda mesada i les finances lusitanes s'aproparen al moment de cotització favorable.

Tenim, doncs, dues ensenyances: l'enlairament de la pesseta ha obert pas al conto de rei lusità... però el vi portuguès de 12° ha merescut els 150 francs—port destinació—en tant que el mateix grau del vi espanyol ha estat pagat a 170. Ço que vol dir una preferència pels nostres sucus, sols confinats momentàniament per l'esbojarrada situació financiera del món.

He dit momentàniament i tal volta deuria rectificar el concepte si el projecte de recursos suplementaris tingués favor a la nació veïna, car seria de cop elevat el dret de circulació sobre begudes a 25 francs l'hectòlitre, circumstància que, afegida als preus i dificultats dels transports, dels utilatges i emmagatzemaments amb el inicial de compra, ens castigarien greument l'exportació en la vinenta temporada del fi d'any i sempre que els canvis no ressortissin a nivellar el desgavell.

Els mercats interiors no sols no mostren temença, sinó que, contrà-

riament, afronten les temptatives mercantils baixistes, al punt que més es creu encara amb un alça fins a collita que en vendre dessota l'actual valoració. Sensiblement, no és gran cosa el sobrepuig, examinada la situació del conjunt, car els preus venen mantenint-se entre pessetes 3 i 3'40 les classes negres i per hectòlitre a la propietat; a 3'30 els rosats, i a pessetes 3'20 a 3'50 els clars. Sens perjudici de que els tipus ben criats tinguin una tal sollicitut que resurten amb premi les cotitzacions. I cal que així sigui ja que la destil·leria sola, necessitada d'elements, paga a preus fermíssims els vins de cremar que valen de pessetes 265 a 280, segons procedència i tiratge. Bé és de veure que si el vi de rebuig mereix compensació, no deurem esgargamellar-nos gaire per fer comprendre que els vins bons tinguin boníssim mercat que, si no fos el desvergonyit aigualiment de les reventes, ja hauria arribat al màxim de preu.

Tothom té els ulls fits en la collita propera, mes sigui aquesta la que sigui, podem descomptar-ne llur bona eixida als mercats nacionals. I sinó, poc viurà qui no ho vegi.

PERE J. LLORT

INFORMACIÓ OLEÍCOLA

Els exportadors, més ben dit, els que demanen per a exportar oli, puix entre aquests demés de exportadors, n'hi ha que són productors d'olives, altres que són fabricants i altres, potser més d'un cinquanta per cent que no són més que traficants de permisos, és a dir, veritables vividors que esperen vendre els permisos per a fer el negoci directament o indirectament a l'esquena dels productors, han concorregut al concurs anunciat pel Ministre de Proveïments per a exportar 20 milions de quilos d'oli, mitjançant el dipòsit del 150 per 100 de la quantitat que vulguin exportar i el pagament de l'impost de 20 o 25 pessetes de drets de sortida segons se enviï en llaunes o bocois.

Aquests dies l'etzar ens ha portat a Madrid on enraonant amb els sollicitadors de permisos hem constatat que tots es dolien del carregat que resultava el dipòsit del 150 per 100; però no obstant, extenien les demandes en nombre considerable, molts obligats per els compromisos pendents amb llurs clients. A 277 arriba el número de plec presentats amb un total de 85 milions de quilos, deixant per tant en dipòsit i a disposició del Ministre 127 milions i mig de quilos al preu de taxa i donant al tresor la bonica suma de més de 17 milions de pessetes. Però aquesta generositat és fictícia i hò seria que per a comprovar-ho el Ministre acceptés els oferiments. Xiquets de Déu, quins apuros! Per a comentar això copiem unes línies que publica el Suplement d'agricultura de *El Sol*, de Madrid:

«Seria una bonica solució al problema, i sinó s'admet és perquè no es vol solventar de una vegada, o perquè se sab que les ofertes de tants quilos de dipòsit són utopies que deuriem perseguir-se i castigar-se, ja que no és just ni lícit s'enganyí al país dient-li que hi ha tantes i quantes existències, i que després escasseigin en la forma que escasseigen.»

Això estaria molt bé per a fer quedar malament a alguns dels que fan d'exportadors i no en són, però seria un perjudici pel desgavell que oca-

sionaria. Segurament els olis andalusos per a taxa farien improvisadament una puja de 10 a 20 o més pessetes per 100 quilos, puja que repercutiria a la inversa en els nostres olis.

En efecte, els olis dolents s'haurien de comprar per a fer els dipòsits i els que en tenen, andalusos la major part, aguantarien fort i demanarien preus alts, i els exportadors es veurien obligats a comprar-los o a renunciar al permís (que és ço que farien molts). El permís sortiria car a aquell que el tingués, puix per a vendre tindria que regular-se amb els preus que li pagarien a l'estranger, doncs la diferència entre aquests preus, deduïdes les seves ganàncies i ports, seria ço que hauria de pagar els olis bons. Aquest perill hi seria, me no faria res que vingués si no perjudiqués als tenedors d'oli i sols perjudiqués als traficants de permisos; però no cal esperar-ho; ja procuraran ells, que són els que manen, que no passi res que els pugui perjudicar.

Tot això que passa, ha produït molta nerviositat en els mercats andalusos, però en els nostres, sols s'ha estat a l'expectativa; s'ha fet alguna operació amb classes bones, altres amb classes maixantes, i amb dolentes s'ha fet poc.

Els preus s'han sostingut, però a Lleyda s'han arribat a pagar per classes ben bones, 3 pessetes quilo sobre vagó procedència; les mitjanes s'han sostingut, i les fluixes han pujat un xic.

No creiem que l'oli oscilli molt, ni per amunt ni per avall; se sostindrà. Aconsellem, per tant, al productor o al fabricant, a menys que se senti especulador, que vengui, puix no hi ha cap probabilitat de puja. No per això volém dir que faci veure que té ganes de vendre, ja que si tots fessin així aleshores seria de témer una baixa; volém dir solament que si li ofereixen un preu que li sembli bé, que l'agafi.

Aquesta última suposició la fem mirant al nostre entorn, puix de tot arreu ens diuen que les oliveres estan plenes de rapa.

La situació estrangera continua encalmada; a França hi arriben molts olis de Túnis; a Itàlia hi entren molts olis de llavors.

A Urgell queda encara bastant oli per a vendre. A Reus n'hi ha poc entre els productors. A Tortosa també n'hi ha poc. Mes generalment les cases exportadores es troben plenes.

La situació en la qual es troben els mercats des de que s'ha acabat de fabricar, sembla que canviarà; fer castells de còm se farà és molt difícil, mes repetim: si us paguen ço que vosaltres creieu prudencial, veneu, perquè especular amb productes cars és un perill.

LICINI ANDREU

INFORMACIÓ

AGRICULTURA s'associa de tot cor a la vibració patriòtica que ha esclatat a Catalunya per la defensa del nostre dret.

Com agricultors i com a catalans, sentim profundament la nova violació que s'afegeix a la llarga cadena dels agravis contra l'esperit de la nostra terra, i amb tota l'ànima formulem la nostra enèrgica protesta.

Lo sessió de clausura de l'Assemblea de la U. V. C., celebrada a Mataró el diumenge, dia 25 d'abril, fou solemnia com en semblants casos s'acostuma.

Hi parlaren el Conseller regional senyor Ballvé, amb paraula justa i eloqüent, ponderant la eficàcia de la unió en els agricultors; seguí don Jaume Nonell demanant en nom dels agricultors mataronins que la U. V. C. vulga pendre la iniciativa de obtenir el lliure conreu del tabac, no pas per elaborar-ne classes selectes per als fumadors, sinó classes usuals per a extreure'n la nicotina que tan bon servei fa en combatre certes malalties de les plantes.

L'econom i l'Alcalde de Mataró digueren tota la satisfacció que la ciutat sentia havent pogut hostatjar tan distingides personalitats com s'havien congregat a Mataró per mor de l'Assemblea.

D. Josep Mari, President de Catalunya Agraria, digué la satisfacció amb que havia vist que la U. V. C. s'havia adherit a la general protesta contra les sentències del Tribunal Suprem, atentatòries contra el Dret Català i palesà l'alcanc de l'agravi.

D. Jaume Raventós, Director dels Serveis Tècnics d'Agricultura de Catalunya, saludà als assembleistes i els oferí el seu concurs, que a judicar pels bons propòsits que animen a la Mancomunitat envers l'agricultura, espera que podrà tenir patent efectivitat, sobretot comptant amb el triadíssim personal que hi ha en el Departament d'Agricultura.

D. Claudi Oliveras, Director de la Estació de Viticultura i Enologia de Reus, parlà contra els detractors del vi com a contrari a la salut, dient que ningú pot dir-ho en sèrio si no s'en abusa. Excità el zel dels bons agricultors per a unir-se amb els indiferents, a fi de sumar entre tots major nombre que els traficants i contrarrestar així les seves malifetes.

Resumí els parlaments D. Francesc Santacana, President de la U. V. C., posant de manifest la vitalitat i definida missió que cada dia més tenen marcada les associacions de vinyaters per a perseguir el frau. Remercià a tots els concorrents l'assistència, i a les autoritats locals la bon aculliment que els hi havien dispensat.

El darrer acte consistí en un dinar amb que s'obsequià als assembleistes en l'Hotel Soler, d'Argentona.

Del concurs asinal de Vich, completant-ne l'àmplia informació que donem en aquest número, hem de dir-ne que fou un èxit.

En la tribuna presidencial hi eren presents D. Pere Mías i Codina, Conseller d'Agricultura de la Mancomunitat; l'alcalde de Vich, D. Joaquim Prats i Dachs; el diputat a Corts pel districte, D. Bartomeu Trias; el president la Cambra Agrícola Ausetana, D. Joan Dou; el del Sindicat agrícola, D. Josep Gallifa; el Director dels Serveis Tècnics de la Mancomunitat, D. Jaume Raventós, veient-se gratament sorpresos tots els concorrents amb la presència de l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat de Catalunya, D. Josep Puig i Cadafalch que arribà en començar el concurs i en seguí amb interès tota la marxa.

El Jurat, que segons digueren, era format per D. Josep Zulueta, don Ignasi Girona, D. Ramon Turró i D. M. Rossell i Vilà, proclamà el següent veredicté:

Primer premi de guarans, consistent en 2,500 pessetes, es concedí

al presentat per D. Ramon Font, de Masies de Roda, i altre de 1,500, al de D. Pere Font, de Vich.

Deu premis de 500 pessetes cada un, s'atorgaren als propietaris d'altres tantes someres per aquest ordre: D. Esteve Vilalta; D. Jaume Vilaregut; D. Joan Collell; D. Josep Roca; D. Francesc Terricabres; D. Pau Gallach; D. Joan Alibés; D. Jaume Cirera; D. Francesc Jover i D. Francesc Senties.

Després de l'acte, el Jurat fou obsequiat per la Cambra Agrícola ausetana amb un banquet en l'Hotel Ristol.

La Estació Enològica de Vilafranca del Penedès, secció d'ensenyaments especialitzats de Viticultura i Enologia, anuncia la celebració d'un Curset breu i intensiu d'Enologia, per a viti-vinicultors, criadors i comerciants de vins que vulguin imposar-se dels principis i moderns procediments d'aquesta ciència.

El curset es donarà durant deu dies consecutius, i consistirà en conferències teòrico-pràctiques, exercicis de degustació metòdica de vins, pràctiques d'anàlisi comercials dels mateixos, pràctiques de celler i visites als establiments vinícols de particulars de Vilafranca i poblacions veïnes.

Començarà el dia 7 de juny, devent-se sol·licitar la inscripció amb carta adreçada al Director de l'establiment, D. Cristòfol Mestre i Artigas.

Per R. O. del Ministeri de Foment, ha sigut nomenat comisari regi del Consell Provincial de Foment de Tarragona D. Primitiu Ayuso, en mèrits de la proposta de l'esmentat Consell.

En la sessió inaugural que el Consell Provincial de Foment de Tarragona celebrà el 23 d'abril, foren elegits per unanimitat: President de la secció d'Agricultura, D. Ramón Vidiella i Balart, i de la de Comerç, don Joan Buque.

Concursos.—Els concursos amb que l'Institut Agrícola Català de Sant Isidro celebrarà la diada del seu Patró, sou enguany.

Del donatiu de D. Josep Deu: gran premi placa mural.—A la finca rústica, en la qual el seu propietari hi hagi aplicat esforços extraordinaris que signifiquin avenç considerable en l'explotació de les terres o d'alguna indústria agrícola.

De la fundació de D.ª Maria de les Angústies Vildosola, per a premiar la virtut i actes meritoris de la classe pagesa.—Es podran repartir vuit-centes pessetes, en un o més premis als qui, a judici del Jurat, més s'ho mereixin, que es trobin en un dels dos casos següents:

Primer. El masover, parcer o arrendatari, que s'hagi afillat a un orfe de pare i mare, d'una altra família pagesa, donant-li una educació basada en els principis religiosos i interessos agrícoles i adequada a la posició del protector.

Segon. L'agricultor que hagués cocorregut a un altre de la mateixa classe, lliurant-lo a ell o a la seva família, d'una situació angoixosa, i facilitant-li la manera de poder continuar ocupant-se en els treballs del camp.

El primer premi no ha de sol·licitar-se; s'adjudicarà per iniciativa i acord de la Junta Directiva.

El segon haurà de demanar-se, presentant un escrit on s'han de fer constar els requisits consignats en el cartell de convocatòria.

El Professor d'Agricultura del Reial Col·legi de Nostra Senyora de des Escoles Pies R. P. Bonaventura Belart, acompanyat dels seus alumnes estigué a visitar l'Escola Superior d'Agricultura.

Ultra recorre totes les dependències de l'Escola, els professors don Jaume Nonell; Dr. D. M. Faura i Sans i D. Joan Angel i Genís els donaren sengles explicacions de les matèries per ells professades.

NOTES DEL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

L'enginyer ajudant d'arbres fruiters, D. Joan Salom, anà a Vandellòs a combatre la cuca que s'ha presentat en els ametllers.

L'enginyer ajudant d'Enologia, senyor d'Ymbert ha estat a Terrassa i Rubí laborant per la Facina i Celler cooperatiu que s'hi bastirà.

Marxen els alumnes de l'Escola Superior d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya, D. Ramon Sala, D. Josep Camps, D. Francesc d'Alós i D. Narcís Caritg, que la dita Escola envia a l'estranger per a completar els seus estudis en l'especialitat de Fruticultura i Indústries derivades. El senyor Sala es dirigeix als Estats Units i treballarà en el «College of Agriculture», de Berkeley, a Califòrnia; el senyor Camps residirà al Canadà, entrant al «Ontario Agricultural College», de Guelph. Tots dos en països de reconegut avenç i en reputades escoles podran profunditzar, no solament en el perfeccionament del cultiu dels arbres fruiters, sinó també en les operacions de dessecació de fruites i fabricació de conserves, que en ambdues regions, i en particular a Califòrnia, constitueixen indústries d'un alt grau de desenrotllament. El senyor Alós es dirigeix a Itàlia, que per la identitat de clima i cultius amb els nostres i amb l'empenta amb que inicia un moviment de renovació agrícola pot ser un bon exemple a seguir. Eminents agricultors italians s'han ofert amablement, a ensenyar al senyor Alós les característiques de les varietats de fruiters més interessants de la seva nació; així podrà treballar a la R. Stazione Experimentale de Acireale, dirigida per Savastano, al Gabinetto d'Arboricoltura de la Scuola de Portici, del qual és professor Briganti, i a les càtedres ambulants de Ravenna i Bari, encarregades a Bellucci i Carrante. Finalment el senyor Caritg estudiarà a Bèlgica i França; a la primera practicant a les «Ecole d'Orticulture», de Vilvorde, Gand, i a la segona visitant aquells centres com Versailles, Agen, etc., de cultiu especialitzat o amb varietats escollides de fruiters, tradicionalment famosos.

Els quatre alumnes marxen plens d'entusiasme i suficientment preparats, pel que no és difícil predir que tornaran amb coneixements profitosos, no solament per ells, sinó, en general, per a la nostra terra, puix que és molt ampli el camp obert a Catalunya al cultiu dels arbres fruiters i a les indústries que d'ells se'n deriven.

La Mancomunitat celebrarà pròximament un Concurs de bestiar cavallí, a Lleyda, per a les comarques d'Urgell, Segrià i Pla de Lleyda.

Aquest Concurs sengurament coincidirà amb el Congrés de la Federació Agrícola Catalana-Balear, que dita entitat realitzarà a Lleyda per la Pasqua Granada.

En donarem més detalls en nostra pròxima edició.

Nostre director, D. August Matons, ha donat una conferència sobre Molins d'Oli cooperatius a Granadella.

El dissabte passat s'obsequià amb un banquet íntim a D. Carles Pi Suñer amb motiu d'haver sigut nomenat Director de l'Escola Superior d'Agricultura, per part dels professors del mateix centre d'ensenyament, personal dels serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat i personal administratiu del Departament d'Agricultura.

Els acompanyaven el Conseller d'Agricultura D. Pere Mías i Codina i Mr. Lewis Knudson.

S'associaren a l'acte els alumnes de l'Escola Superior d'Agricultura, enviant una comunicació firmada per tots ells.

Les senyorettes mecanògrafes del Departament d'Agricultura enviaren un afectuós missatge al senyor Pi Suñer, acompanyat d'una artística toia per a fer-ne present a la distingida senyora de l'homenatjat, i un altra per a la del Director de Serveis D. Jaume Raventós, a qui feren igualment objecte d'una atenta salutació.

S'acabà l'acte, durant el qual reinà gran confraternitat, amb breus parlaments dels senyors D. Pere J. Girona, D. M. Rossell i Vilà i don Pere Mías en que, ultra d'oferir l'obsequi es significà l'afecte que tots sentien pel senyor Pi i la joia amb què es vegé el seu nomenament i ara la seva actuació, a tots els qual correspongué el Director de l'Escola, merciant les proves de consideració que li oferien.

Bibliografia

ELS SINDICATS AGRÍCOLES GIRONINS. — Fullet de propaganda. — Jaume Rosich.—1919.—Tipografia Masó.—148 planes.

Es un llibre que acaba de publicar En Jaume Rosich, president de la Federació agrària de Girona. L'autor titula la seva obra «fullet de propaganda», però nosaltres avancem ja que es tracta senzillament de una obra important, d'un llibre que mancava a la literatura agrícola catalana.

El llibre *Els Sindicats agrícoles gironins* es pot considerar dividit en dues parts, una que tracta de l'acció del Sindicat i del paper de la Federació de Sindicats; la segona part està tota ella dedicada a modelari, és a dir, a mostres de com s'han de portar les diverses qüestions que integren un Sindicat.

La primera part del llibre, exposa, no solament les idees que sobre Sindicats té el senyor Rosich, sinó que també hi ha l'aportació d'exemples pràctics per a cada un dels casos o qüestions tractades, les quals estan valorades per ésser casos viscuts, per qüestions fetes, passades en Sindicats que integren la Federació social agrària. Aquesta part, que en

podríem dir doctrinària, l'autor la glosa en forma tan catalanesca, tan ben raçada, que al llegidor li produeix la sensació de que si ell hagués hagut d'escriure un llibre per l'estil, l'hauria fet igual, ço que equival a una viva compenetració entre autor i llegidor, o dit d'una altra manera: el senyor Rosich s'ha apropiat del seny de la raça, traduint-lo en lletres de motllo.

En quant al «Modelari» hi han compresos tots els casos, des de ls «Estatuts d'un Sindicat Agrícola» i la «Instància al Governador civil», fins al model d'«Arrendament col·lectiu» formant un total de vint-i-cinc models capaços de satisfer la marxa del Sindicat més complex.

El llibre porta una introducció titulada «El que ha d'ésser un Sindicat agrícola» en la que l'autor creu, que el Sindicat ha d'ésser confessional. Aquest criteri, com se sap, no és pas acceptat per tothom, ni per tots els Sindicats agrícoles. Constitueix aquesta introducció, més que una declaració de principis, un acte de fe.

M. R. I V.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà gratuïtament a totes les consultes que facin els senyors subscriptors.

L. P. i P., MANRESA.—El que vostè desitja és un xic difícil de conseguir. Si tracta de fer conserves per a el seu consum particular, la qüestió es pot resoldre amb relativa facilitat fent unes quantes proves baix la guia de les obres que li indicarem. Si en canvi vol dedicar-se a la gran indústria, es necessita certa pràctica que només pot adquirir-se treballant durant un temps en una fàbrica o anant a una escola on l'elaboració de conserves s'estudiï seriosament. A l'Escola d'Agricultura de Barcelona es donen cursos especials. Però si vostè no pot ni assistir a les classes, ni seguir l'elaboració en una fàbrica, no té més remei que cercar un tècnic que li monti la fàbrica i la dirigeixi fins que vostè estigui al corrent de tots els detalls. De totes maneres no s'espanti per les nostres paraules i consulti les obres següents; potser després d'haver-les llegides es veurà capaç de fer ço que nosaltres creiem difícil. A. Rolet, *Las conservas de frutas i Conservas de legumes*; Nanot et Gatin, *Le séchage des fruits et des légumes*

J. B., BARBARÀ. — Com a pell de bon tamany, pèl blanc fi i relativament llarg es pot recomanar al Viena blanc, però baix el punt de mira de pèl molt fi i curt, és estimadíssima i tal vegada la més preuada la del Polonès i la del Rus, pells ambdues que imiten perfectament la de l'armini.

Com a pells de color són bones la del platejat i la del Viena blanc.

Totes aquestes races són bastant rústiques i de carns finíssimes, de cap manera comparables a les del cunill casolà.

A França es dediquen a produir aqueixes espècies, i serveixen amb garantia. No obstant, pot provar si a la Granja Torre Melina de Barcelona en tenen existència.

OLIS

COMISSIONS i
REPRESENTACIONS

LISINI ANDREU

Comerç, 3 : LLEYDA : Telèfon 411

SINDICATS AGRÍCOLS I VINATERS

Per tota mena de fines per a ví
basses per aigua i construccions de

CIMENT ARMAT

la casa **LLUIS SANS**

Carrer Trafalgar, 14-BARCELONA
té establerta una secció especial de **Pressupostos i Plànols**

MOTORS I BOMBES **GARDNER**

INSTAL·LACIONS COMPLETES PER
A REGAR, FORÇA MOTRIU I AIXECA-
MENT D'AIGUES, PER MITJÀ D'ELEC-
TRICITAT, GASOLINA O GAS POBRE

J. MAÑÉ JANÉ
SUCCESSOR DE BADIA I MAÑÉ

TRAFALGAR, 11

BARCELONA

Màquina de batre "PERFECTA,"

Construcció suïssa. Coixinets a boles. Molta i bona feina, amb un mínim consum de força.

PREMSES D'EMPAÇAR PALLES I FORRATGES

TRACTORS per a cultiu de camps
petits i grans. MOTOR . LOCO-
MÒBILS. SEGADORES. CULTI-
VADORS. BRAVANS. Sembra-
dors. Molins. Talla-forratges, etc.

MÀQUINES AGRÍCOLES

«MORET»

Rambla Fernando, 29 : Telèf. 165

LLEYDA

Deu vostè

per a obtenir millor resultat en el tractament contra el «*mildew*» de la vinya, aplicar el

CALDO BORDELEÉS

“ENOL”

i economitza el producte i farà millor treball si l'aplicació és feta per mitjà dels aparells polvoritzadors ECLAIR Vermorel i EXCELSIOR Gobet, legítims.

VICENS VILA CLOSA

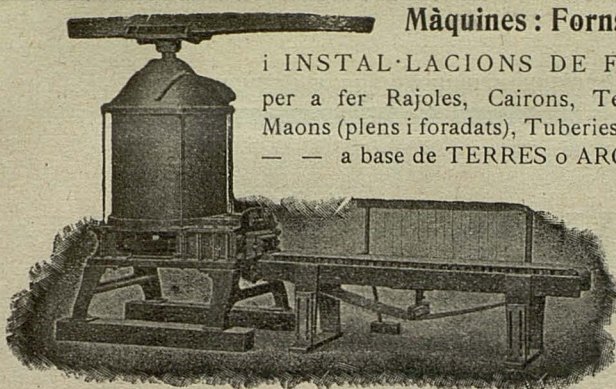
(Successor de Kegels y Vila)

Passeig de Gràcia, 88 : Telèfon 1338 G.

BARCELONA

Maquinària viti-vinícola : Productes enològics i anticriptogàmics.

Demani
prospectes

Màquines : Forns : Accesoris

i INSTAL·LACIONS DE FÀBRIQUES
per a fer Rajoles, Cairons, Teules, Totxos,
Maons (plens i foradats), Tuberies o Canonades,
— — a base de TERRES o ARGILES — —

PREMSES,
AMASSA-
DORES,
MOLINS,
MATXA-
CADORES,
GARBE-
LLADO-
RES

Màquina, moguda a força animal,
fabricadora de materials d'edificació, amb fangs o argiles

MESCLA-
DORES de
morter, etc.

Instal·lacions de FABRIQUES de CALÇ i CEMENTS

Màquines i Motllos per a
fer: BLOCS, MAONS, CO-
LUMNES, CORNISES i al-
tres objectes d'ornamenta-
ció amb CIMENT i ARENA

ESTUDIS i PROJECTES

J. F. Villalta, c. E.

(Apartat de Correus)

BARCELONA

**A
R
B
R
E
S**

Selecció d'arbres per a repoblació de riberes

Plançons de POLLS BORDILS

reconeguts en el XIV Congrés de la Federa-
ció Agrícola Catalano-Balear, com una de
les classes de població de major producció

Carolines - Plàtans - Acàcies

Albes - Pollancs de totes classes

• • • • •

Miquel Bosch Batlle
BORDILS (Girona)